

Het was niet moeilijk om uit te vogelen waar Isra en haar vader woonden. Je kan het huis zien vanuit elk hoekje van de stad. Of beter: je kan de heuvel zien waar het op staat. Dat de top eigenlijk een sterrenkoepel is, moet je maar net weten.

Ik pakte een van de rau-rijtuigen van mijn familie en reed richting de heuvel vol goede moed... Tot ik bij de oprijlaan van Isra's huis kwam. Twijfel nam over, en zette ik de wagen stil. Wat zou Isra ervan vinden als de vent die ze duidelijk had afgewezen opeens bij haar voor de deur stond? Wat moest ik zeggen? Ik had ook een brief kunnen schrijven. Laf, ik weet het, maar was het niet de betere optie?

Kennelijk stond ik zo lang stil dat het op ging vallen. Een klein mannetje van middelbare leeftijd kwam mijn kant op. Hij droeg zijn sobere qumasj op een manier die kenmerkend was voor bedienden. Een simpele wikkel dus, maar de vouwen in de stof waren zo strak en perfect dat ik mijn wenkbrauwen ervan optrok.

'Kan ik u helpen?' vroeg hij met een vriendelijke lach. 'U lijkt verdwaald.'

'Dit is het huis van Isra Nagas, toch?'

'Dat klopt, ik ben haar kamerheer. Wilt u haar spreken?'

'Als ik wist hoe. De laatste keer dat ik haar sprak, heb ik iets doms gezegd, maar ik weet niet wat.'

'Ah, het spijt me om dat te horen. Wanneer heeft u haar gezien?'

'Op het promotiefeest van haar vader. Ik ben geen astroloog, ik snapte niet waar het onderzoek van Vrouwe Nagas over ging, maar ze lichtte me in. In eerste instantie was ze vriendelijk, maar —'

De kamerheer hief zijn hand. 'Zei u nou "astroloog"? Ook tegen haar?'

'Eh, ik denk het?'

De man schudde zijn hoofd. 'Dan weet ik waarom Vrouwe Isra zich zo beledigd voelde.'

Lieve toekomstige ik, knoop dit in je oren, voor zover je geheugen dat toestaat. Noem nooit, maar dan ook nooit, een astronoom een astroloog. Gebruik anders de term 'sterrenkundige' bij twijfel. Ik weet het, de woorden klinken vrijwel hetzelfde, maar de bijbehorende werkzaamheden hadden niet sterker kunnen verschillen. Ik had Isra een charlatan genoemd. En daar doet ze dan jaren en jaren exacte wetenschap voor... geen wonder dat ze ons gesprek had afgekapt.

Ik ben niet Isra's huis binnengegaan. Mijn nieuwe bestemming was de bibliotheek van de Universiteit van Alnustan. Ik zocht op 'Nagas' met als doel elk artikel, elke verwijzing, zelfs elk bekrabbeld servet mee te nemen, zolang het maar iets met die naam te maken had.

Ik wilde leren.

Ik snapte er niks van.

Ik begon vol vertrouwen aan de publicaties van Isra en haar vader, maar dat was te moeilijk. Ik stapte dan over op lesboeken van de studie Sterrenkunde. Ook te moeilijk. Alleen de basis van de basis wilde er bij mij nog enigszins in. De studentes in de bieb keken me steeds vreemder aan. Studeren was dan ook iets voornamelijk voor het vrouwelijk geslacht, volgens de Alnustaanse cultuur. Ik begon te begrijpen waar die tweedeling vandaan kwam.

Een van de weinige dingen die ik wel leerde, was dat Isra, net als haar vader, ook een titel aan het nastreven was: doctor. Wat kennelijk iets anders is dan een arts. Die twee dingen verwarren zou ik in ieder geval niet doen. Haar moeder had dezelfde titel, al stierf ze op een te jonge leeftijd om veel wetenschappelijke artikelen te hebben gepubliceerd. Isra moest nog een kind zijn geweest toen haar moeder overleed. Ik wilde meer van Isra weten, meer lezen van de dingen die ze geschreven had, ook al begreep ik er zo weinig van. De passie die ik in haar ogen zag, zat immers ook in haar woorden.

Die tijd had ik alleen niet. Mijn verlof zat erop en ik zou uitgezonden worden voor Godin-mocht-weten-hoelang. Morgen zou ik vertrekken. Ik ging nog een keer langs bij Isra, dit keer gewapend met een dikke stapel leeswerk die ik had geleend van de bieb. Nu durfde ik wel op de voordeur te kloppen.

De kamerheer deed open. 'Goedemorgen, bent u weer hier voor vrouwe Isra?'

Ik liet de stapel boeken en artikelen zien die ik onder mijn arm had geklemd. 'Dit keer wel met voorbereiding.'

'Heeft u dat allemaal gelezen?' Hij floot van ontzag. 'Indrukwekkend. Ik ben alleen bang dat u op een ander moment terug moet komen. Vrouwe Isra is met haar vader afgereisd naar een conferentie. Over twee weken zijn ze weer terug.'

Het papierwerk gleed bijna uit mijn handen. 'O...'

Nou, dat was het dan. Ik gaf het op. Ik stuurde haar een brief om mij te verontschuldigen voor mijn botte opmerking op het feest van haar vader, maar daar bleef het bij. Ik vertrok diezelfde dag nog naar de kazerne van Anarad, overnachtte daar, om vervolgens onmenselijk vroeg weer uit mijn bed te komen om uitgezonden te worden. De missie was verschrikkelijk: drie maanden lang de bergen in het zuiden uitkammen om rebelse stammen vleugellam te maken. Die details zal ik maar voor mezelf houden. Alleen de dag van terugkomst doet ertoe.

We kwamen aan in de ochtend, op een doordeweekse dag. Ik was kapot. We hadden de hele nacht doorgereden in trucks en de zomer was goed op gang gekomen. Zelfs 's nachts dreef je je kleren uit. Voeg daar hobbelige wegen — al is 'weg' een eufemisme — en de genadeloze houten bankjes van de trucks aan toe, en je kon gegarandeerd vaarwelzeggen tegen je nachtrust. Nu ben ik wel wat gewend hoor, maar dat kon niet voorkomen dat ik met een duf hoofd richting de uitgang van de kazerne strompelde.

Vaak stond de berm van de enige toegangsweg naar de kazerne vol met wagens en rijtuigen als we weer van een missie terugkeerden. Burgers waren niet welkom op het militaire terrein, op een kleine ontvangsthal na, maar dat stopte familie en vrienden er niet van om hun geliefden persoonlijk op te pikken. Dit keer was dat anders. De missie was grillig geweest, en niemand wist wanneer we terug zouden keren. De soldaten niet, en zeker hun familie niet. Er was geen welkomstcomité voorbij de verdedigingswerken die het militaire complex omringden. Er stond slechts een wagen. Een vrouw stapte uit het voertuig op hetzelfde moment dat ik de poort achter me liet.

Het was Isra. Dat was alleen niet logisch, dus ik moest me hebben vergist. Mijn duffe kop moest haar hebben gezien in iemand die op haar leek, meer niet. Maar de vrouw kwam toch echt op mij af, en met elke stap werd ze meer en meer Isra. Haar in een knot waar al meerdere plukken uit ontsnapt waren, qumasj in een simpele wikkel, rug recht, en ogen die fonkelden. Jep, honderd procent Isra.

Opeens was ik klaarwakker. 'Vrouwe Nagas? Wat doet u hier?'

'Gelukkig, u was nog niet vertrokken van de kazerne. Latif — onze kamerheer — vertelde me dat u langs was gekomen voor uw missie begon. Heeft u serieus al mijn vaders artikelen gelezen?'

'Nou, vooral die van u.'

Ze bloosde. 'Gelukkig heb ik nog niet zo veel publicaties op mijn naam staan als mijn vader. En zeg maar "jij" hoor.'

'Ik weet zeker dat je je vader wat dat betreft zal inhalen, als je zelfs op feestjes een wetenschappelijk artikel weet te schrijven. Dat feest is ook de reden dat ik je werk wilde lezen. Ik heb wat stoms gezegd en daar verontschuldig ik me voor.'

'Jij je verontschuldigen? Ik was het die zich als een ongeschoolde hork had gedragen.'

'Ik noemde je een astroloog!'

'Maar je wist niet wat dat was, terwijl ik wel wist dat vrijwel alle aanwezige jongemannen geen flauw idee hebben wat voor werk ik doe. Ik had niet zo lomp moeten zijn.' Haar kaarsrechte houding verslaptte. Ze verplaatste haar gewicht van voet naar voet, alsof ze haar eigen benen niet vertrouwde. 'Het is alleen zo vermoeiend om vriendelijk te blijven. Die jongemannen zoeken een huwelijk voor status. Ze zijn niet geïnteresseerd in mij, ze doen hooguit alsof. Ik kan dan niet langer aardig tegen ze blijven. Ik heb mijn vader al duizend keer verteld dat ik niet geïnteresseerd ben in dat soort figuren, maar hij blijft ze verwelkomen. Ik dacht dat jij er een van was.'

'Wacht, je vader had al die jongemannen laten komen naar zijn feestje om ze aan jou te koppelen?'

'Triest he? Hij zeurt dat een vrouw van mijn leeftijd niet alleen moet zijn, dat ik eens wat meer om me heen moet kijken, en niet alleen door een telescoop.' Ze rolde met haar ogen. 'Hoe dan ook, ik wil mijn excuses aanbieden. Ik had je volledig verkeerd ingeschat.'

'Ik ben al blij dat ik je spreek. Hoe wist je eigenlijk dat je vandaag bij de kazerne moest zijn?'

'Simpel. Ik heb het uitgerekend op basis van de positie van je peloton.'

Ik twijfelde even of ik dat wel goed had gehoord. 'Die informatie is strikt geheim.'

Ze haalde haar schouders op. 'Ook in het leger vertrouwt men op rekenkundigen. Die hebben nauw contact met de calculators van de universiteit, of ze werken zelfs voor beide instituten. Ik heb aan wat touwtjes getrokken.'

Ik perste mijn lippen samen. Mijns inziens trok Isra iets te makkelijk aan die touwen.

Ze leek mijn wrevel niet op te merken. 'Over universiteit gesproken... Hopelijk was het leeswerk niet te stoffig.'

'Ik zal eerlijk zijn, ik begreep lang niet alles. Ik kreeg meer vragen dan antwoorden.'

Ze lachte. 'Welkom in de wetenschap. Misschien kunnen we eens afspreken en erover praten? Ik heb ook wat vragen voor jou, maar ik snap dat je eerst naar huis wilt.'

Naar huis? Om daar met een vader die me niet serieus neemt aan tafel te zitten? Of met die neven van me, die vast mijn agenda al hadden gevuld met feestjes voor de komende tien jaar? Mij niet gezien. 'Wat voor vragen heb je?'

'Bijvoorbeeld...' ze ging op haar tenen staan en tuurde door de openstaande toegangspoort van de kazerne. 'Is dat een VH720, daar half verstopt achter die barak?'

'Eigenlijk de 860, het modernere broertje... Hoe weet je dat?'

Een mondhoek krulde lichtjes op. 'Geleerd op de plek waar jij mijn onderzoeken vond: de bibliotheek. Ik dacht, als iemand zoveel moeite gaat steken in het leren kennen van mijn werk, dan moet ik toch een beetje proberen hetzelfde terug te doen. Verwacht alleen niet te veel van me hoor. De nieuwste snufjes worden angstvallig geheimgehouden.'

'En met goede reden. Die bergstammen maken het ons al lastig genoeg zonder dat ze alles van ons weten.' Ik keek naar de houwitsers die Isra had aangewezen. Alleen een stuk van de loop en de immense wielen van het geschut waren zichtbaar vanaf hier. Knap dat ze het herkende, en het niet simpelweg een kanon noemde. Dat kwam op hetzelfde neer als astronomie en astrologie op een hoop gooien.

'Zullen we je andere vragen op een wat leuker plekje behandelen? Ik snak wel een beetje naar een andere omgeving. Er zitten een aantal goede restaurantjes hier vlakbij.'

Als op commando rommelde mijn maag om mijn woorden kracht bij te zetten. Ik had immers nog niet gegeten. Natuurlijk, de kazerne had een kantine, maar ik had wel zin in iets anders na maanden aan soldatenslobber.

Isra wenkte me naar haar voertuig. 'Vertel me maar waar we heen moeten.'

Het zou het eerste etentje van een lange reeks worden. Bij de eerste twee afspraken hadden we het vooral over ons werk. Bij de drie daarna over onszelf. Bij de zesde kuste ik haar. Ik dacht dat ik de piek van geluk had bereikt, maar elke extra dag die ik met Isra doorbracht, maakte het leven nog mooier. Zelfs mijn vader stopte met het sarren over mijn rang toen hij erachter kwam voor wie de vlinders in mijn buik uit hun pop waren gekropen.

Ik wou dat ik terug kon naar die jaren. De problemen die we toen hadden zijn peulenschillen vergeleken met de obstakels die ons nu in de weg staan. Ik mag echter al blij zijn als mijn herinneringen aan die tijd intact blijven. Koester ze, toekomstige ik, zeker wanneer de dag van morgen net zo onzeker lijkt als die van gisteren. De herinneringen bieden je meer kracht dan je je kan voorstellen.